EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 9.10.2003
KOM(2003) 588 lopullinen

2003/0228 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pöytäkirjan tekemisestä, joka koskee yhteistyötä alusten aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi ja Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteissa, Välimeren suojelua pilaantumiselta koskevaan Barcelonan yleissopimukseen

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Euroopan yhteisö on sopimuspuolena Barcelonan yleissopimuksessa, joka koskee Välimeren suojelemista pilaantumiselta[1]. Yhteisö on allekirjoittanut seuraavat yleissopimuksen yhteydessä tehdyt neljä pöytäkirjaa: pöytäkirja aluksista ja ilma-aluksista tapahtuvan jätteen mereen laskemisen aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemisestä[2], pöytäkirja Välimeren suojelemisesta maalta peräisin olevalta pilaantumiselta[3], pöytäkirja erityissuojelualueista ja Välimeren biologisesta monimuotoisuudesta[4] sekä pöytäkirja yhteistyöstä hiilivetyjen ja muiden vahingollisten aineiden aiheuttaman Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteessa (hätätilanteita koskeva pöytäkirja)[5].

Tarkastellessaan uudelleen ja parantaessaan toimintasuunnitelmaan sisältyviä oikeudellisia välineitä Barcelonan yleissopimuksen sopimuspuolet hyväksyivät vuonna 1997 alusten aiheuttaman meriympäristön pilaantumisen ehkäisemisen alueellista strategiaa koskevan päätöslauselman. Päätöslauselmaan sisältyi myös päätös muuttaa hätätilanteita koskevaa pöytäkirjaa. Sopimuksen soveltamisalaa oli tarkoitus laajentaa pilaantumistapahtumien sattuessa käytettävien yhteistyöjärjestelyjen käyttöönotosta kattamaan myös pilaantumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja hallitsemiseksi tehtävän yhteistyön.

Asiaa valmisteltiin asiantuntijaryhmässä, joka teki innovatiivisia muutosehdotuksia. Uutta pöytäkirjaa koskeva lähestymistapa hyväksyttiin sopimuspuolten 12. kokouksessa Monacossa 14.-17. marraskuuta 2001. Kokouksessa ei kuitenkaan jatkettu neuvotteluja luonnoksesta vaan pyydettiin sihteeristöä viimeistelemään teksti ja järjestämään siten, että sitä tarkasteltaisiin asiantuntijakokouksessa välittömästi ennen täysivaltaisten edustajien konferenssia. Asiantuntijakokous pidettiin Maltassa 20.-22. tammikuuta ja täysivaltaisten edustajien konferenssi pöytäkirjan allekirjoittamiseksi 24.-25. tammikuuta 2003.

Komissio teki 15. tammikuuta 2002 neuvostolle ehdotuksen[6] uuden pöytäkirjan allekirjoittamisesta sillä edellytyksellä, että lopullinen teksti olisi kyseistä alaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukainen. Ehdotukseen sisältyi senhetkinen tekstiluonnos, josta kävivät selkeästi ilmi kaikki tuoreet muutokset ja vielä avoinna olevat kysymykset. Koska lopullinen teksti ei ollut tiedossa, komissio korosti aikovansa viimeisissä neuvotteluissa edelleen painottaa sitä, että yhteisön lainsäädäntöön hiljattain lisätyt meriturvallisuutta ja merten pilaantumisen ehkäisemistä koskevat seikat sisällytettäisiin pöytäkirjaan.

Neuvoston puheenjohtajan 21. tammikuuta 2002 antamien täysien neuvotteluvaltuuksien pohjalta Euroopan yhteisö allekirjoitti pöytäkirjan täysivaltaisten edustajien konferenssissa Maltassa 25. tammikuuta 2002. Samana päivänä pöytäkirjan allekirjoitti myös 14 Välimeren alueen maata, mukaan luettuina neljä EU:n jäsenvaltiota, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia. Tämän jälkeen vielä yksi sopimuspuoli on allekirjoittanut pöytäkirjan, ja sen on ratifioinut Monaco (3. huhtikuuta 2002), Malta (18. helmikuuta 2003), Turkki (20. toukokuuta 2003), Ranska (2. heinäkuuta 2003) ja Kroatia (9. heinäkuuta 2003). Pöytäkirja

---

1 Päätös 77/585/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 99/802/EY, EYVL L 322, 14.12.1999.

2 Päätös 77/585/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 99/802/EY, EYVL L 322, 14.12.1999.

3 Päätös 83/101/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 99/801/EY, EYVL L 322, 14.12.1999.

4 Päätös 99/800/EY, EYVL L 322, 14.12.1999.

5 Päätös 81/420/ETY, EYVL L 162, 19.6.1981.

6 KOM(2002) 11 lopullinen.

tulee voimaan, kun kuudesta ratifioinnista on ilmoitettu sopimuksen tallettajana toimivalle maalle.

Kuten neuvoston käsitellessä allekirjoitusehdotusta pyydettiin, yhteisön edustajat ilmoittivat täysivaltaisten edustajien konferenssille, että EU:lle aiheutuu institutionaalisia vaikeuksia Barcelonan yleissopimuksen lakitekstiä koskevien neuvottelujen järjestämisestä juuri ennen allekirjoittamista. Yhteisö sai tukea muilta osallistujilta, ja sihteeristö lupasi pohtia vaihtoehtoisia toimintatapoja tulevaisuutta varten.

Viimeisissä neuvotteluissa yhteisö sai aikaan, että yhteisön lainsäädäntöön hiljattain lisätyt meriturvallisuutta ja merten pilaantumisen ehkäisemistä koskevat seuraavat seikat lisättiin pöytäkirjaan:

– Kahden artiklan tekstiä tiukennettiin. Niitä oli korostettu allekirjoittamista koskevassa komission ehdotuksessa (allekirjoitetun tekstin 9 artiklan 2 kohta ja 11 artiklan 3 kohta). Tämän ansiosta sopimuspuolet voivat vaatia tiettyihin toimenpiteisiin ryhtymistä muiltakin kuin vain niiden lipun alla liikennöivien alusten päälliköiltä: sopimuspuolten on ryhdyttävä soveltuviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että kaikkien niiden aluevesillä liikennöivien alusten päälliköt noudattavat samoja velvoitteita.

– Myös 14 artiklan 1 kohtaa parannettiin: siinä otetaan entistä paremmin huomioon yhteisön lainsäädäntö, joka koskee jätteiden vastaanottolaitteita satamissa.

– Yhteisön merkitys kansainvälisten meriturvallisuusstandardien täytäntöönpanossa tunnustettiin nimenomaisesti pöytäkirjan johdannossa.

Neuvottelujen tuloksena useaa tekstin kohtaa muutettiin selvyyden vuoksi versiosta, jota neuvosto oli viimeksi tarkastellut. Esimerkiksi pöytäkirjan suhteellisen monimutkaista nimeä lyhennettiin hieman.

Lopullinen teksti nojaa pitkälti yhteisön lainsäädäntöön, mutta pöytäkirja on monenkeskisten neuvottelujen tulos eikä siihen siten sisälly kaikkia yhteisön lainsäädännön allekirjoitushetkellä voimassa olevia vaatimuksia. Pöytäkirjan allekirjoituspäivän jälkeen ja Prestige-aluksen onnettomuuden jälkimainingeissa yhteisö on myös edelleen vahvistanut ja kehittänyt aluksista peräisin olevan merten pilaantumisen ehkäisemistä koskevia toimiaan.[7] Yhteisön lainsäädäntö on nykyisin tiukempi kuin pöytäkirjan vaatimukset. Tämä tilanne on huomioitu erityisesti pöytäkirjan 20 artiklassa, jossa säädetään, että sopimuspuolilla on oikeus ryhtyä pöytäkirjan määräyksiä tiukempiin sisäisiin toimenpiteisiin tai muihin toimiin, jotka ovat sopusoinnussa pöytäkirjassa käsitellyillä aloilla annetun kansainvälisen lainsäädännön kanssa.

Pöytäkirja on näin ollen kokonaisuudessaan sopusoinnussa voimassa olevan tai pian annettavan yhteisön lainsäädännön kanssa. Komissio seuraa pöytäkirjan täytäntöönpanoa varmistaakseen yhtenäisyyden asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön kanssa.

---

[7] Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä satamavaltion harjoittamaa valvontaa koskevien entistä tiukempien määräysten voimaantuloon sekä satamia suojapaikkoina ja raskasöljyjen kuljetuskieltoa yksirunkoisilla säiliöaluksilla koskeviin aloitteisiin.

Edellä esitetyn perusteella yhteisön olisi ratifioitava pöytäkirja, joka koskee yhteistyötä alusten aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi ja Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteissa.

2003/0228 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pöytäkirjan tekemisestä, joka koskee yhteistyötä alusten aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi ja Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteissa, Välimeren suojelua pilaantumiselta koskevaan Barcelonan yleissopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[8],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[9],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 174 artiklan mukaan yhteisön ympäristöpolitiikalla myötävaikutetaan sellaisten tavoitteiden saavuttamiseen, jotka koskevat ympäristön laadun säilyttämistä, suojelua ja parantamista sekä sellaisten toimenpiteiden edistämistä kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin.

(2) Euroopan yhteisö on sopimuspuolena Välimeren suojelemista pilaantumiselta koskevassa yleissopimuksessa (Barcelonan yleissopimus), joka hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 77/585/ETY[10], sekä vuonna 1995 tarkistetussa yleissopimuksessa, joka hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 99/802/EY[11]. Yhteisö on sopimuspuolena myös neljässä Barcelonan yleissopimukseen tehdyssä pöytäkirjassa, mukaan luettuna pöytäkirja, joka koskee yhteistyötä hiilivetyjen ja muiden vahingollisten aineiden aiheuttaman Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteessa, joka hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 81/420/ETY [12].

(3) Komissio osallistui neuvostolta 25 päivänä tammikuuta 2000 saatujen neuvotteluohjeiden nojalla yhteisön nimissä sellaista pöytäkirjaa koskeviin neuvotteluihin, joka koskee yhteistyötä alusten aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi ja Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteissa.

(4) Yhteisö allekirjoitti pöytäkirjan Maltassa 25 päivänä tammikuuta 2002.

---

8 EYVL C [...], [...], s. [...].
9 EYVL C [...], [...], s. [...].
10 EYVL L 240, 19.9.1977, s. 1.
11 EYVL L 322, 14.12.1999, s. 32.
12 EYVL L 162, 19.6.1981.

(5) Pöytäkirjassa saatetaan ajan tasalle Barcelonan yleissopimuksen oikeudelliset välineet siten, että niissä määrätään myös yhteistyöstä alusten aiheuttaman pilaantumisen estämiseksi, tehostetaan yhteistyötä pilaantumistapahtumien sattuessa ja edistetään asiaa koskevien kansainvälisten säännösten noudattamista.

(6) Pöytäkirjassa on määräykset, joilla vältetään yleissopimuksen ristiriidat yhteisön voimassa olevan tai pian annettavan lainsäädännön kanssa pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.

(7) Näin ollen yhteisön olisi ratifioitava mainittu pöytäkirja,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön nimissä Välimeren suojelua pilaantumiselta koskevan Barcelonan yleissopimuksen uusi pöytäkirja, jäljempänä 'pöytäkirja', joka koskee yhteistyötä alusten aiheuttaman Välimeren pilaantumisen ehkäisemiseksi ja Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteissa.

Pöytäkirjan teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Valtuutetaan neuvoston puheenjohtaja nimeämään henkilön tai henkilöt, joilla on valtuudet tallettaa pöytäkirjan hyväksymistä koskevat asiakirjat yhteisön puolesta Espanjan hallituksen huostaan mainitun pöytäkirjan 23 artiklan määräysten mukaisesti.

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta […]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

NEUVOSTON ASETUS

PÖYTÄKIRJASTA, JOKA KOSKEE YHTEISTYÖTÄ ALUSTEN AIHEUTTAMAN VÄLIMEREN PILAANTUMISEN EHKÄISEMISEKSI JA VÄLIMEREN PILAANTUMISEN TORJUMISEKSI HÄTÄTILANTEESSA

Tämän pöytäkirjan sopimuspuolet, jotka

ovat sopimuspuolia Välimeren suojelemista pilaantumiselta koskevassa 16 päivänä helmikuuta 1976 tehdyssä ja 10 päivänä kesäkuuta 1995 muutetussa Barcelonan yleissopimuksessa,

haluavat panna täytäntöön edellä mainitun sopimuksen 6 ja 9 artiklan,

tunnustavat, että hiilivetyjen ja haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden aiheuttama meren pilaantuminen tai tällaisen pilaantumisen vakava uhka Välimeren alueella voi aiheuttaa vaaraa Välimeren reunavaltioille ja meriympäristölle,

katsovat, että alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäiseminen ja torjuntatoimet pilaantumistapahtumissa edellyttävät tällaisen pilaantumisen alkuperästä riippumatta kaikkien Välimeren reunavaltioiden välistä yhteistyötä,

tunnustavat myös Kansainvälisen merenkulkujärjestön aseman ja sen, että on tärkeää toimia kyseisen järjestön puitteissa erityisesti alusten aiheuttaman meriympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen, vähentämiseen ja hallintaan pyrkivien kansainvälisten sääntöjen ja standardien hyväksymisen ja kehittämisen edistämiseksi,

korostavat Välimeren reunavaltioiden jo toteutettuja toimia, joiden tarkoituksena on panna kansainväliset säännöt ja standardit täytäntöön,

tunnustavat myös, että Euroopan yhteisö on myötävaikuttanut kansainvälisten standardien täytäntöönpanoon meriturvallisuuden ja alusten aiheuttaman merten pilaantumisen ehkäisemisen alalla,

tunnustavat edelleen yhteistyön merkityksen Välimeren alueella sellaisen kansainvälisen säännöstön tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi, jolla pyritään ehkäisemään, vähentämään ja hallitsemaan alusten aiheuttamaa meriympäristön pilaantumista,

tunnustavat myös, että on tärkeää toimia nopeasti ja tehokkaasti valtioiden, alueen osien ja alueen tasolla, jotta toteutettaisiin hätätapauksia koskevia toimenpiteitä meriympäristön pilaantumisen tai pilaantumisuhan torjumiseksi,

soveltavat ennaltaehkäisyn periaatetta, saastuttaja maksaa -periaatetta ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sekä käyttävät parasta käytettävissä olevaa teknologiaa ja noudattavat parhaita ympäristöalan toimintatapoja siten kuin yleissopimuksen 4 artiklassa määrätään,

pitävät mielessä keskeiset määräykset, jotka vahvistetaan merioikeutta koskevassa, Montego Bayssä 10 päivänä joulukuuta 1982 hyväksytyssä Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa, joka on voimassa ja jonka sopimuspuolina on useita Välimeren reunavaltioita ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioita,

ottavat huomioon kansainväliset yleissopimukset, jotka koskevat erityisesti meriturvallisuutta, alusten aiheuttamaa pilaantumista, varautumista pilaantumistapahtumiin ja niiden aiheuttamien vahinkojen torjumista sekä vastuuta pilaantumisesta ja siitä johtuvien vahinkojen korvaamista,

haluavat kehittää keskinäistä avunantoa ja yhteistyötä pilaantumisen ehkäisemisen ja hallinnan alalla,

ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla

MÄÄRITELMÄT

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

a) 'yleissopimuksella' Välimeren suojelemisesta pilaantumiselta 16 päivänä helmikuuta 1976 tehtyä ja 10 päivänä kesäkuuta 1995 muutettua Barcelonan yleissopimusta;

b) 'pilaantumistapahtumalla' tapahtumaa tai samasta lähteestä peräisin olevien tapahtumien kokonaisuutta, joka johtaa tai voi johtaa hiilivetyjen ja/tai haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden päästöihin, joka on tai voi olla uhka meriympäristölle tai rannikkoalueille tai niihin liittyville yhden tai useamman valtion eduille ja joka edellyttää kiireellisiä toimia tai muita välittömiä torjuntatoimenpiteitä;

c) 'haitallisilla ja mahdollisesti vaarallisilla aineilla' kaikkia sellaisia muita aineita kuin hiilivetyjä, jotka meriympäristöön joutuessaan uhkaavat vaarantaa ihmisten terveyden, haitata luonnonvaroja ja meriympäristön kasveja ja eläimiä, vaikuttaa alueiden miellyttävyyteen tai haitata mitä tahansa muuta oikeutettua tapaa käyttää merialueita;

d) 'meriympäristöön ja rannikkoalueisiin liittyvillä eduilla' reunavaltion etuja, joihin pilaantumistapahtuma suoranaisesti vaikuttaa tai joita se uhkaa ja jotka liittyvät muun muassa seuraaviin seikkoihin:

   i) merelliset toiminnot rannikoilla, satamissa ja jokien suulla, mukaan luettuina kalastus,

   ii) asianomaisen alueen historialliset ja matkailuarvot, mukaan luettuina vesiurheilu ja muut virkistystoiminnot,

   iii) rannikkoalueiden väestön terveys,

   iv) alueen kulttuuri-, kauneus-, tieteellinen ja kasvatuksellinen arvo,

   v) meri- ja rannikkoalueiden biologisen monimuotoisuuden suojelu ja luonnonvarojen kestävä käyttö;

e) 'kansainvälisellä säännöstöllä' säännöstöä, jolla pyritään ehkäisemään, vähentämään ja hallitsemaan alusten aiheuttamaa meriympäristön pilaantumista maailmanlaajuisesti ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti

Yhdistyneiden Kansakuntien erityisjärjestöjen, erityisesti Kansainvälisen merenkulkujärjestön, johdolla;

f) 'aluekeskuksella' REMPEC-keskusta (Regional Marine Pollution Emergency Response Centre for the Mediterranean Sea), joka perustettiin Barcelonassa 16 helmikuuta 1976 pidetyn Välimeren suojelemista pilaantumiselta koskevan reunavaltioiden täysivaltaisten edustajien konferenssin päätöslauselmalla n:o 7, jota hallinnoivat Kansainvälinen merenkulkujärjestö ja Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelma ja jonka tavoitteista ja toiminnoista määräävät yleissopimuksen sopimuspuolet.

2 artikla

PÖYTÄKIRJAN SOVELTAMISALUEET

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan Välimeren alueella siten kuin se on määritelty yleissopimuksen 1 artiklassa.

3 artikla

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä:

   a) pannakseen täytäntöön kansainvälisen säännöstön, jolla pyritään ehkäisemään, vähentämään ja hallitsemaan alusten aiheuttamaa meriympäristön pilaantumista ja

   b) ryhtyäkseen kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin pilaantumistapahtumien yhteydessä.

2. Sopimuspuolten olisi yhteistyössään otettava soveltuvin osin huomioon paikallisviranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja yhteiskuntataloudellisten toimijoiden osallistuminen.

3. Jokainen sopimuspuoli soveltaa tätä pöytäkirjaa tämän vaikuttamatta muiden sopimuspuolten tai muiden valtioiden suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan. Kaikissa sopimuspuolten tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi toteuttamissa toimissa on noudatettava kansainvälistä lainsäädäntöä.

4 artikla

VALMIUSSUUNNITELMAT JA MUUT KEINOT, JOILLA PYRITÄÄN EHKÄISEMÄÄN JA TORJUMAAN PILAANTUMISTAPAHTUMIA

1. Sopimuspuolet pyrkivät yksin tai kahden- tai monenvälisessä yhteistyössä ylläpitämään ja edistämään valmiussuunnitelmia ja muita keinoja, joilla pyritään ehkäisemään ja torjumaan pilaantumistapahtumia. Tällaisia keinoja ovat erityisesti kriittisessä tilanteessa toimimiseen tarvittavat välineet, alukset, ilma-alukset ja henkilöstö, asianmukaisen lainsäädännön laatiminen tarvittaessa, pilaantumistapahtuman sattuessa tarvittavan torjuntakapasiteetin kehittäminen ja

vahvistaminen sekä pöytäkirjan täytäntöönpanosta vastuussa olevan kansallisen viranomaisen tai kansallisten viranomaisten nimeäminen.

2. Sopimuspuolet ryhtyvät niinikään alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä Välimeren alueella koskevan kansainvälisen lainsäädännön mukaisiin toimenpiteisiin, jotta varmistettaisiin, että alueella pannaan tehokkaasti täytäntöön asiaankuuluvat lippuvaltiota, satamavaltiota ja rannikkovaltiota koskevat kansainväliset yleissopimukset sekä näillä aloilla sovellettavat säännöt. Sopimuspuolet kehittävät kansallista kapasiteettiaan panna kansainväliset yleissopimukset täytäntöön, ja ne voivat toimia yhteistyössä tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi tekemällä kahden- tai monenvälisiä sopimuksia.

3. Sopimuspuolet tiedottavat joka toinen vuosi aluekeskukselle tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Aluekeskus esittää sopimuspuolille näin saamiinsa tietoihin perustuvan kertomuksen.

5 artikla

VALVONTA

Sopijapuolet kehittävät ja toteuttavat joko yksin tai kahden- tai monenvälisessä yhteistyössä Välimeren alueella valvontatoimia pilaantumisen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja torjumiseksi ja varmistaakseen asiaa koskevan kansainvälisen lainsäädännön noudattamisen.

6 artikla

YHTEISTYÖ TALTEENOTTOTOIMISSA

Tapauksissa, joissa mereen heitetään tai putoaa haitallisia ja mahdollisesti vaarallisia aineita pakkauksissaan, mukaan luettuina kontit, irtosäiliöt, kuorma-autot, vaunut tai lastialukset, sopimuspuolet sitoutuvat tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä mainittujen pakkausten ja aineiden talteenottamiseksi, jotta ehkäistäisiin tai vähennettäisiin meri- ja rannikkoympäristölle koituvaa vaaraa.

7 artikla

TIETOJEN LEVITTÄMINEN JA VAIHTO

1. Kukin sopimuspuoli sitoutuu antamaan muille sopimuspuolille tietoja seuraavista asioista:

   a) toimivaltaiset kansalliset järjestöt tai viranomaiset, jotka vastaavat hiilivetyjen tai muiden haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden aiheuttaman meren pilaantumisen torjunnasta,

   b) toimivaltaiset kansalliset viranomaiset, jotka vastaavat hiilivetyjen ja haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden aiheuttamaa meren pilaantumista koskevien tietojen vastaanottamisesta ja sopimuspuolten välisiin avunantotoimenpiteisiin liittyvien kysymysten käsittelystä,

   c) kansalliset viranomaiset, joilla on valtuudet toimia valtion nimissä sopimuspuolten keskinäisten avunantotoimenpiteiden ja niiden välisen yhteistyön alalla,

d) organisaatio tai kansalliset viranomaiset, jotka vastaavat 4 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta, erityisesti ne, jotka vastaavat asiaa koskevien kansainvälisten yleissopimusten ja muiden asiassa sovellettavien säännösten täytäntöönpanosta, satamien vastaanottolaitteistoista ja MARPOL 73/78 -yleissopimuksessa tarkoitetun jätteen laittoman mereen laskemisen valvonnasta.

e) kansallinen lainsäädäntö ja muut määräykset, joilla on suoraa vaikutusta hiilivetyjen ja muiden haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden aiheuttaman meren pilaantumisen torjunnassa tarvittavaan valmiuteen ja torjuntaan,

f) uudet menetelmät hiilivetyjen ja haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisessä, uudet menettelytavat pilaantumisen torjunnassa ja uusi valvontateknologia sekä näihin liittyvien tutkimusohjelmien kehittäminen.

2. Sopimuspuolien, jotka ovat sopineet vaihtavansa tällaisia tietoja suoraan, on toimitettava ne aluekeskukselle. Viimeksi mainittu varmistaa niiden välittämisen muille sopimuspuolille ja vastavuoroisuuden periaatteella muille Välimeren reunavaltioille, jotka eivät ole tämän pöytäkirjan sopimuspuolia.

3. Sopimuspuolet, jotka ovat tehneet kahdenvälisiä tai monenvälisiä sopimuksia tämän pöytäkirjan puitteissa, ilmoittavat niistä aluekeskukselle, joka tiedottaa niistä kaikille muille sopimuspuolille.

8 artikla

PILAANTUMISTAPAHTUMIA KOSKEVIEN TIETOJEN JA KERTOMUSTEN TOIMITTAMINEN

Sopimuspuolet sitoutuvat sovittamaan yhteen käytössään olevien viestintäkeinojen käytön varmistaakseen tarvittavan luotettavasti ja nopeasti kaikkien pilaantumistapahtumia koskevien kertomusten ja kiireellisten tietojen vastaanottamisen, välittämisen ja levittämisen. Aluekeskus on varustettava viestintävälineillä, joiden avulla se voi osallistua tällaiseen yhteensovitettuun toimintaan ja erityisesti toteuttaa ne tehtävät, jotka sille on 12 artiklan 2 kohdassa annettu.

9 artikla

ILMOITUSMENETTELY

1. Kukin sopimuspuoli antaa lippunsa alla liikennöivien alusten ja valtiossaan rekisteröityjen ilma-alusten päälliköille ohjeeksi ilmoittaa itselleen ja lähimmälle rannikkovaltiolle nopeimmalla ja olosuhteet huomioon ottaen parhaiten soveltuvalla tavalla ja asiaankuuluvissa kansainvälisissä sopimuksissa mahdollisesti annettujen ilmoitusmenettelyä koskevien määräysten mukaisesti:

a) kaikista tapahtumista, joiden seurauksena hiilivetyjä tai haitallisia ja mahdollisesti vaarallisia aineita pääsee tai uhkaa päästä mereen,

b) sellaisten merellä havaittujen hiilivedyistä tai haitallisista ja mahdollisesti vaarallisista aineista koostuvien päästömuodostumien, mukaan luettuina

pakkauksissa kuljetettavien aineiden, olemassaolo, ominaispiirteet ja laajuus, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa uhkaa meriympäristölle, rannikoille tai yhden tai useamman sopimuspuolen rannikkoalueisiin tai meriympäristöön liittyville eduille.

2. Sanotun vaikuttamatta pöytäkirjan 20 artiklan määräyksiin kunkin sopimuspuolen on ryhdyttävä soveltuviin toimiin sen varmistamiseksi, että kaikkien sen aluevesillä liikennöivien alusten päälliköt noudattavat 1 kohdan a ja b alakohdassa vahvistettuja velvoitteita ja voivat pyytää siihen aluekeskuksen apua. Sopimuspuolten on ilmoitettava Kansainväliselle merenkulkujärjestölle tällaisista toimista.

3. Kukin sopimuspuoli antaa niinikään lainsäädäntövaltaansa kuuluvista merisatamista tai lastinkäsittelylaitoksista vastaaville henkilöille ohjeeksi raportoida sopimuspuolelle sovellettavan lainsäädännön mukaisesti kaikista tapahtumista, joiden seurauksena hiilivetyjä tai haitallisia ja mahdollisesti vaarallisia aineita pääsee tai uhkaa päästä mereen.

4. Välimeren suojelemista mannermaajalustan, merenpohjan ja sen kerrostumien tutkimisesta ja hyväksikäytöstä aiheutuvalta pilaantumiselta koskevan pöytäkirjan asiaa koskevien määräysten mukaisesti kukin sopimuspuoli antaa lainsäädäntövaltaansa kuuluvista offshore-laitoksista vastaaville henkilöille ohjeeksi raportoida itselleen nopeimmalla ja olosuhteet huomioon ottaen parhaiten soveltuvalla tavalla ja itse laatimiaan menettelytapoja noudattaen kaikista tapahtumista, jotka aiheuttavat tai joista voi aiheutua hiilivetyjen tai haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden joutumista mereen.

5. Tämän artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa käytetty termi "tapahtuma" tarkoittaa kaikkia tapahtumia, jotka vastaavat mainituissa kohdissa vahvistettuja ehtoja, huolimatta siitä, onko kyseessä pilaantumistapahtuma vai ei.

6. Pilaantumistapahtumia koskevat kohtien 1, 3 ja 4 mukaisesti kerätyt tiedot toimitetaan aluekeskukselle.

7. Edellä 1, 3 ja 4 kohtien mukaisesti kerätyt tiedot toimittaa välittömästi muille sopimuspuolille, joihin pilaantumistapahtuma todennäköisesti vaikuttaa, joko

   a) tiedot saanut sopimuspuoli mieluiten suoraan tai alueellisen keskuksen kautta tai

   b) alueellinen keskus.

Mikäli sopimuspuolet tiedottavat toisilleen suoraan, ne ilmoittavat toimenpiteistään alueelliselle keskukselle, joka ilmoittaa niistä muille sopimuspuolille.

8. Antaessaan tämän artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitettuja pilaantumistapahtumia koskevia ilmoituksia sopimuspuolet käyttävät keskenään sopimaansa, alueellisen keskuksen ehdottamaa vakiomuotoa.

9. Tämän artiklan 7 kohdan soveltamisesta seuraa, että yleissopimuksen 9 artiklan 2 kohdassa säädetty velvoite ei sido sopimuspuolia.

10 artikla

OPERATIIVISET TOIMET

1. Jokaisen sopimuspuolen tulee pilaantumistapahtuman sattuessa:

   a) tehdä tarvittavat pilaantumistapahtuman tyyppiä, vakavuutta ja mahdollisia seurauksia, tarvittaessa hiilivetyjen tai haitallisten ja mahdollisesti vaarallisten aineiden tyyppiä ja arvioitua määrää sekä kerrostuman liikkumissuuntaa ja -nopeutta koskevat arvioinnit,

   b) ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, joilla todennäköisesti voidaan ehkäistä, vähentää ja mahdollisuuksien mukaan eliminoida pilaantumistapahtuman vaikutuksia,

   c) tiedottaa välittömästi muille sopimuspuolille, joihin pilaantumistapahtuma todennäköisesti vaikuttaa, tekemistään arvioinneista ja kaikista pilaantumistapahtuman yhteydessä toteuttamistaan ja suunnittelemistaan toimenpiteistä sekä toimittaa samat tiedot aluekeskukselle, joka välittää ne muille sopimuspuolille,

   d) jatkaa tilanteen seuraamista niin kauan kuin mahdollista ja raportoida asiasta 9 artiklan mukaisesti.

2. Tapauksissa, joissa toimitaan aluksesta peräisin olevan pilaantumisen torjumiseksi, on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, jotta voitaisiin suojata:

   a) ihmishenget,

   b) kyseinen alus, kuitenkin siten, että ehkäistään tai vähennetään minimiin kaikki ympäristövahingot.

Tällaiseen toimeen ryhtyvän sopimuspuolen on ilmoitettava siitä Kansainväliselle merenkulkujärjestölle joko suoraan tai aluekeskuksen kautta.

11 artikla

HÄTÄTOIMENPITEET ALUKSILLA TAI OFFSHORE-LAITOKSISSA JA SATAMISSA

1. Kukin sopimuspuoli ryhtyy toimenpiteisiin, jotta sen lipun alla liikennöivillä aluksilla on asiaa koskevan kansainvälisen lainsäädännön vaatima ja sen mukainen hätätilanteita aluksella koskeva valmiussuunnitelma.

2. Kukin sopimuspuoli edellyttää lippunsa alla liikennöivien alusten päälliköiltä, että nämä noudattavat pilaantumistapahtuman sattuessa aluksen valmiussuunnitelman menettelyjä, ja erityisesti, että nämä toimittavat kyseisille viranomaisille pyynnöstä yksityiskohtaiset tiedot aluksesta ja sen lastista 9 artiklan nojalla suoritettujen toimien yhteydessä ja toimivat yhteistyössä kyseisten viranomaisten kanssa.

3. Sanotun vaikuttamatta pöytäkirjan 20 artiklan määräyksiin kunkin sopimuspuolen on ryhdyttävä soveltuviin toimiin sen varmistamiseksi, että kaikkien sen aluevesillä liikennöivien alusten päälliköt noudattavat 2 kohdassa vahvistettuja velvoitteita ja

voivat pyytää siihen aluekeskuksen apua. Sopimuspuolten on ilmoitettava Kansainväliselle merenkulkujärjestölle toteuttamistaan tällaisista toimista.

4. Kukin sopimuspuoli edellyttää, että viranomaisilla tai toiminnanharjoittajilla, jotka vastaavat sellaisista kyseisen sopimuspuolen lainsäädäntövaltaan kuuluvan alueen merisatamista ja lastinkäsittelylaitoksista, joiden osalta sopimuspuoli katsoo tämän aiheelliseksi, on oltava pilaantumisen varalta valmiussuunnitelmat tai vastaavat järjestelyt, jotka on sovitettu yhteen 4 artiklan mukaisesti laaditun kansallisen järjestelmän kanssa ja jotka on hyväksytty toimivaltaisen kansallisen viranomaisen säätämien menettelyjen mukaisesti.

5. Kukin sopimuspuoli edellyttää, että sen lainsäädäntövaltaan kuuluvista offshore-laitoksista vastaavilla toiminnanharjoittajilla on oltava pilaantumistapahtumien torjumiseksi hätätapauksia koskevat valmiussuunnitelmat, jotka on sovitettu yhteen 4 artiklan mukaisesti laaditun kansallisen järjestelmän kanssa ja jotka on hyväksytty toimivaltaisen kansallisen viranomaisen säätämien menettelyjen mukaisesti.

12 artikla

AVUNANTO

1. Jokainen pilaantumistapahtuman sattuessa apua tarvitseva sopimuspuoli voi pyytää muiden sopimuspuolten apua joko suoraan tai aluekeskuksen kautta; apua pyydetään ensisijaisesti niiltä sopimuspuolilta, joihin pilaantuminen myös todennäköisesti vaikuttaa. Tällainen apu voi sisältää asiantuntijaneuvoja tai välineistön, erikoistuneen henkilöstön, tuotteiden, varusteiden tai vesiliikennealusten antamista tai tarjoamista kyseisen sopimuspuolen käyttöön. Sopimuspuolet, joilta pyydetään apua, tekevät kaikkensa vastatakseen avunpyyntöön.

2. Jos pilaantumisen torjuntatoimiin ryhtyneet sopimuspuolet eivät pääse yksimielisyyteen torjuntatoimien suoritustavasta, alueellinen keskus voi niiden suostumuksella koordinoida sopimuspuolten välisiä toimia.

3. Sovellettavien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kukin sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin oikeudellisiin tai hallinnollisiin toimiin, jotta helpotetaan:

   a) pilaantumistapahtuman torjuntatoimiin osallistuvien tai toimissa tarvittavien henkilöstön, lastin, tuotteiden ja materiaalin kuljettamiseen käytettävien alusten, ilma-alusten ja muiden kulkuneuvojen saapumista sopimuspuolen alueelle, käyttöä siellä ja poistumista sieltä, ja

   b) edellä luetelmakohdassa a) tarkoitettujen henkilöstön, lastin, tuotteiden ja materiaalin nopeaa kulkua määräpaikkaan sopimuspuolen alueella ja sieltä lähdettäessä.

13 artikla

AVUNANNON KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

1. Elleivät sopimuspuolet ole ennen pilaantumistapahtuman sattumista tehneet kahden- tai monenvälistä sopimusta pilaantumistapahtumien torjunnan rahoittamisesta, kukin sopimuspuoli kantaa toteuttamistaan pilaantumistapahtuman torjuntatoimenpiteistä syntyneet kustannukset jäljempänä 2 kohdassa vahvistetun mukaisesti.

2. a) Jos sopimuspuoli on ryhtynyt toimenpiteisiin toisen sopimuspuolen nimenomaisesta pyynnöstä, apua pyytänyt sopimuspuoli korvaa avustaneelle sopimuspuolelle näiden toimenpiteiden kustannukset. Jos pyyntö perutaan, apua pyytänyt sopimuspuoli vastaa kustannuksista, jotka avustaneelle sopimuspuolelle ovat jo syntyneet.

b) Jos sopimuspuoli ryhtyy toimenpiteisiin omasta aloitteestaan, se kattaa kustannukset itse.

c) Edellä luetelmakohdissa a) ja b) vahvistettuja periaatteita sovelletaan, elleivät asianomaiset sopimuspuolet tapauskohtaisesti toisin päätä.

3. Ellei toisin ole päätetty, yhden sopimuspuolen toisen pyynnöstä toteuttamien toimenpiteiden kustannukset lasketaan oikeudenmukaisesti avustaneen sopimuspuolen kustannusten korvaamista koskevan voimassaolevan lainsäädännön ja noudatetun käytännön mukaisesti.

4. Apua pyytänyt ja avustanut sopimuspuoli toimivat yhteistyössä niin kauan kuin on tarpeen kaikkien korvauspyyntöjen saattamiseksi menestykselliseen päätökseen. Sopimuspuolet ottavat tässä olemassa olevan lainsäädännön asianmukaisesti huomioon. Jos näin toteutetut toimet eivät tee mahdolliseksi avunannosta aiheutuneiden kustannusten täydellistä korvaamista, apua pyytänyt sopimuspuoli voi pyytää avustanutta sopimuspuolta luopumaan vaatimasta sitä korvausten osaa, joka ylittää jo korvatun summan tai vähentämään 3 kohdassa vahvistetun mukaisesti laskettujen kustannusten määrää. Se voi myös pyytää lykkäystä kustannusten korvaamiseen. Avustaneiden sopimuspuolten tarkastellessa tällaista pyyntöä niiden on otettava asianmukaisesti huomioon kehitysmaiden tarpeet.

5. Tämän artiklan säännöksiä ei pidä tulkita niin, että ne rajoittaisivat millään lailla sopimuspuolten oikeutta periä pilaantumistapahtuman torjumiseksi toteutettujen toimenpiteiden kustannuksia kolmansilta osapuolilta kumpaan tahansa avunantoon osallistuvaan sopimuspuoleen sovellettavien muiden kansallisen tai kansainvälisen lainsäädännön säännösten ja määräysten perusteella.

14 artikla

SATAMIEN VASTAANOTTOLAITTEET

1. Sopimuspuolet ryhtyvät yksinään tai kahden- tai monenvälisessä yhteistyössä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta alusten tarpeita vastaavat vastaanottolaitteet olisi alusten käytettävissä kaikissa sopimuspuolten satamissa ja terminaaleissa. Sopimuspuolet valvovat, että tällaisia vastaanottolaitteita käytetään tehokkaasti ja ilman, että niiden käyttö aiheuttaa aluksille perusteettomia viipeitä.

Sopimuspuolia kehotetaan tutkimaan, miten näiden laitteiden käyttömaksut voidaan asettaa kohtuulliselle tasolle.

2. Sopimuspuolet järjestävät asianmukaiset vastaanottolaitteet myös huviveneille.

3. Sopimuspuolet ryhtyvät kaikkiin toimiin sen varmistamiseksi, että laitteet toimivat moitteettomasti niistä meriympäristöön joutuvien epäpuhtauksien vaikutusten rajoittamiseksi.

4. Sopimuspuolet ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla niiden satamia käyttäville aluksille annetaan ajantasaisia tietoja MARPOL 73/78 -sopimuksesta johtuvista velvoitteista ja sovellettavasta alan lainsäädännöstä.

15 artikla

MERILIIKENTEEN YMPÄRISTÖRISKIT

Yleisesti hyväksyttyjen kansainvälisten sääntöjen ja normien mukaisesti ja Kansainvälisen merenkulkujärjestön maailmanlaajuisten valtuuksien nojalla sopimuspuolet ryhtyvät joko yksinään tai kahden- tai monenvälisessä yhteistyössä tarvittaviin toimenpiteisiin arvioidakseen meriliikenteessä käytettävien ja yleisesti tunnustettujen reittien ympäristöriskit ja ryhtyvät soveltuviin toimiin vähentääkseen onnettomuusriskejä ja niiden ympäristövaikutuksia.

16 artikla

HÄDÄSSÄ OLEVIEN ALUSTEN PÄÄSY SATAMIIN JA TURVAPAIKKOIHIN

Sopimuspuolet määrittelevät valtioiden, alueen osien ja alueen strategiat, jotka koskevat vaikeuksissa olevien, meriympäristöä uhkaavien alusten pääsyä niiden turvapaikkoihin, mukaan luettuina satamat. Sopimuspuolten on tehtävä tässä asiassa yhteistyötä ja tiedotettava alueelliselle keskukselle hyväksytyistä toimenpiteistä.

17 artikla

ALUEEN OSISSA TEHDYT SOPIMUKSET

Sopimuspuolet voivat neuvotella, kehittää ja ylläpitää soveltuvia vain alueen osan kattavia kahdenvälisiä tai monenvälisiä sopimuksia helpottaakseen tämän pöytäkirjan tai sen osan täytäntöönpanoa. Alueellinen keskus auttaa toimintojensa puitteissa ja asianomaisten sopimuspuolten pyynnöstä tällaisten alueen osan kattavien sopimusten laatimisprosessissa ja täytäntöönpanossa.

18 artikla

KOKOUKSET

1. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolten sääntömääräiset kokoukset pidetään yleissopimuksen 18 artiklan nojalla järjestettävien yleissopimuksen sopimuspuolten sääntömääräisten kokousten yhteydessä. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolet voivat pitää myös ylimääräisiä kokouksia yleissopimuksen 18 artiklan mukaisesti.

2. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolten kokousten tarkoituksena on erityisesti:

   a) tarkastella aluekeskuksen kertomuksia tämän pöytäkirjan ja erityisesti sen 4, 7 ja 16 artiklan täytäntöönpanosta sekä keskustella niistä,

   b) laatia ja hyväksyä strategioita, toimintasuunnitelmia ja ohjelmia, joilla on tarkoitus panna tämä pöytäkirja täytäntöön,

c) seurata näiden strategioiden, toimintasuunnitelmien ja ohjelmien soveltamista, arvioida niiden tehokkuutta ja tarkastella, onko tarpeen hyväksyä uusia strategioita, toimintasuunnitelmia tai ohjelmia, sekä suunnitella näitä koskevia toimenpiteitä,

d) suorittaa tarpeen mukaan muita tehtäviä tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi.

19 artikla

SUHDE YLEISSOPIMUKSEEN

1. Tähän pöytäkirjaan sovelletaan yleissopimuksen kaikkia pöytäkirjoja koskevia määräyksiä.

2. Tähän pöytäkirjaan sovelletaan yleissopimuksen 24 artiklan mukaisesti vahvistettua työjärjestystä ja rahoitussääntöjä, elleivät tämän pöytäkirjan sopimuspuolet toisin sovi.

NEUVOSTON ASETUS

LOPPUSÄÄNNÖKSET

20 artikla

PÖYTÄKIRJAN SUHDE SISÄISEEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN

Tämän pöytäkirjan määräysten soveltaminen ei vaikuta sopimuspuolten oikeuteen toteuttaa tiukempia asiaankuuluvia sisäisiä toimenpiteitä tai muita toimia, jotka ovat sopusoinnussa pöytäkirjassa katetuilla aloilla annetun kansainvälisen lainsäädännön kanssa.

21 artikla

SUHDE KOLMANSIIN OSAPUOLIIN

Sopimuspuolet kehottavat muita valtioita kuin tämän pöytäkirjan sopimuspuolia ja kansainvälisiä järjestöjä toimimaan tarpeen mukaan yhteistyössä tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi.

22 artikla

ALLEKIRJOITUS

Tämä pöytäkirja on avoinna yleissopimuksen kaikkien sopimuspuolten allekirjoituksia varten Vallettassa Maltassa 25 päivänä tammikuuta 2002 ja Madridissa 26 päivästä tammikuuta 2002 25 päivään tammikuuta 2003.

23 artikla

RATIFIOINTI JA HYVÄKSYMINEN

Tämä pöytäkirja on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat on toimitettava Espanjan hallitukselle, joka toimii pöytäkirjan tallettajana.

24 artikla

LIITTYMINEN

Tämä pöytäkirja on avoinna kaikkien yleissopimuksen sopimuspuolten liittymiselle 26 päivästä tammikuuta 2003 alkaen.

25 artikla

VOIMAANTULO

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jolloin kuudes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu.

2. Voimaantulopäivästään alkaen tämä pöytäkirja korvaa yhteistyöstä öljyn ja muiden vahingollisten aineiden aiheuttaman Välimeren pilaantumisen torjumiseksi hätätilanteessa tehdyn pöytäkirjan mainittujen kahden asiakirjan sopimuspuolten välisissä suhteissa.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet, jotka on siihen asianmukaisesti valtuutettu, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TEHTY Vallettassa 25 päivänä tammikuuta 2002 yhtenä kappaleena englannin, arabian, espanjan ja ranskan kielellä, ja kukin näistä neljästä kielitoisinnosta on yhtä todistusvoimainen.